

SAYGI

REŞAT FEYZİ

Genç bir adam, Avrupa müzik tahsiline gidiyor. İki yıl orada kahyer, dönüp geliyor. Onda ki haleti ruhiye:

— Küçük dağları ben yarattım, edasıdır.

Yıllar ve yıllar, okuyarak, mesleğ, san'ata emek, eser vererek, san'atkar yetiştirerek çalışan, şahsiyetini yapmış bir insana, Avrupalı dönen genç adam şöyle diyor:

— Sen anlamazsın, su...
Evet, o gencin hassaten üzerinde çalıştığı branş hakkında, belki o derece ince bilgi sahibi olmayabilir. Fakat, meselâ ses gibi, müziğin umumî unsurları, kullandığı ve prensipleri üzerinde elbette, daha geniş bir sahâyet hamulesi vardır.

Gençler, yeni yetişenler, kendilerinden evvel yetişmiş olanları daima saygı ile anmalıdır. Unutmamak lazımdır ki, bir de hayat denemekte vardır. İnsanı mükemmel yapan, olgunlaştırıcı hayat mektebidir. Tecrübe daimen hâdiseye, çalışmakla geçirilmiş uzun yıllara kıymet vermek lazımdır.

Bir insanın, kendi kendine birçok şeyler öğrenebileceğini kabul etmek gerektir. Gençler, saygılı olmasın bildikleri gün, bilgilerine karşıladıkları inandırabilirler. Yoksa... Hayır...

Ben bilirim, sen bilmezsin tarzında konuşan insan, evvelâ haddini bilmiyor, demektir. Nerde kaldı ki başka şey...

HADİSELER KARŞISINDA SON TELERAF

KALORİFERLİ APARTIMAN

Biliyoruz ki, Şehir Meclisi, kaloriferli apartmanların isminin mesclerinin müzakerelerini, Nisan devresine bıraktı. Bu geri bırakışta psikolojik bir sebep var: Nisanda, şiddetli soğuklar bitmiş olacağından, sayın âza işünmiyecekler, apartmanlar için fazla hararete lüzum görülmeyecektir.

Apartman sahiplerinin lehine bir karar verilmesi çok muhtemeldir. Yoksa, Belediye âzasının içinde, esbabi emlak-den olanlar mı var?

FRANSADA MES'ULLER

Fransız hezimetinin sebeplerini araştırmak, mes'ullerini bulmak üzere kurulan yüksek mahkeme, bu mühim davayı görmeye başladı. Fransa, binbir sebepten dolayı lozuna uğramasaydı, galip gelseydi, bugün muazzam sandalyalarında oturmanın nasıl kahraman diye, ilân edileceklerini düşünüyör musunuz?

İKTİSAT ULEMASI

Bazı muharrir arkadaşların iddialarına göre, hangi maddeye narh konursa, o madde hem piyasadan çekiliyor, hem de, narhtan daha fazla satılıyorymuş!.. Narh usulü fena mı, acaba?

Yahu, muharrir denen insan, iktisat ulemasından daha iyi mi bilecek ki böyle iddialarda bulunuyor?

HİNT KUMAŞI

Bazı yitsek görüşlü politikacılar ve siyaset muharrirleri, Hindistan'da tehlike olduğunu bahsediyorlar. Bugün, ciddi olarak Hindistanın korunması ve istiklali mevzu bahis oluyor.

Artık, Hint kumaşı, malûm olduğundan aha fazla kıymet ve nedret peyda edecektir.

AHMET RAUF

Edebî Roman: 46 Seni Unutmadım REŞAT FEYZİ

Süavi yanına geldi:
— Bamsar Leylâ Hanımefendi...
Cenç kız, birden kendine gelmiş gibi ürperti:
— Ah... Siz misiniz, Beyefendi?...
Bamsar efendim...
— Nasılsınız Hanımefendi?...
— Teşekkür ederim efendim...
Bask: ne konuşmalı idi? Süavi, bunu düşünüyordu. Havadan sudan bahsetmekten başka çare yoktu:
— Havalarda epeyce bozdu, efendim...
Leylâ, tutuk bir sesle cevap verdi:
— Evet... Bihassa geceler serin oluyor efendim...
Süavi, genç kızın, elektrik ışığı altında parlayan sarı, buleli saçlarına bakiyordu.
Yen yana yitiriyorlar. Süavi yut, kundu. Bir şeyler söylemek istiyordu:
— Nereye böyle hanımefendi?...
Leylâ, derhal cevap vermedi. Bir an

Gülmekten sonra:
— Ben mi, dedi, Şişkin Balıkla kadar gidiyorum. Bir arkadaşından kitap alacağım...
Süavi gülümsemeğe çalışarak:
— A... dedi, sizin meşhur kitapları, nız ve çok talebi ettiğime okuma zevkiniz...
Leylâ, Süavinin yüzüne baktı:
— Ciddi konuşuyorsunuz, değil mi, Süavi Bey?...
Genç adam, samimi bir üzüntü gösterdi:
— Tabii, Leylâ Hanım... pardon, sizi müteessir ettim, galiba... emniyet olum ki, sayet ciddi konuşum...
— Çok teşekkür ederim...
Leylâ, düşünüyordu. O da, bilmekabele:
— E... Pekî, siz nereden geliyorsa, nuz ve nereye gidiyorsa, diyeyim ki...
Fakat, vazgeçti. Süaviyi müstakîl bir sual karşısında bırakmak istemedi. Süavi, genç kıza kompliman yasamak

GÜNÜN İNKİDİ

Kâhin gibi haber veriyorum

Dünyanın en eski rasathanelerinin tesbit ettigine göre, dünya üzerinde şiddetli kışlar, her on, on iki, on üç sene de bir tekrar eder. Böyle, her on iki yılda bir defa şiddetli kış hüküm sürmesi, Küreç Arzın her tarafında vukua gelir ve tesirleri, mahallin iklim şartlarına göre, yansır olur, muş...

Alimlerin iddialarına göre, bu hal, güneşteki bazı lekelerden ileri gelmektedir. Hakikaten, düşününce, 1929 yılı 1929 yılına bağlayan kış ta, tıpkı bu senenin gibi çok şiddetli olmuştur, aradan on iki, on üç sene geçmiş bulunuyor. Ve rasathanelerin tutukları istatistiklere göre, bu hal böylece ta eski zamanlara kadar devam edip gümektedir.

Su halde, bu hakikatten alınacak bazı dersler vardır. Nitekim, bizim Kandilli Rasathanesi, bu sene, kış mevsiminin şiddetli olacağını evvelden haber vermiştir. Fakat, her nedense, İstanbullular, Kandilli Rasat, hanemizin bu gibi haberlerini, daha ziyade fantezi kabûlinden bir iddia olarak telâkî ederler.

Ben, hesap ettim. 1956 yılına kadar, şiddetli kış görülmeyecek, demektir. Bunu, hatıra kabûlinden bir tafalet kaydetmek. 1960 yılı gibi mi, ilk kışa dikkatle, teyakküza beklemeli, her nevi tedbir almamalı. Odunumuz, kömürümüzü bolca tedarik etmeli. Be, lediye kar temizleme teşkîlatını kontrol etmeli vesaire...

Kış şiddetli olursa, gafli avlanmayız. Olmazsa, ne âli... C zaman 1951 kışını, aynı tedbirli lüzum alınmış ol duğu halde bekleriz. Aynı dikkat ve teyakküza o kışa da karşılaz. Olu, ne âli... Bütün tedbirlerimizi almamız, Olmadı... Kendi bilir. Kaybetmiş bir şey yoktur. Bu takdirde 1952 kışını aynı tiz dikkatle bekleriz. Yine bir şey olmazsa, artık, 1953 mutlak, fırtınayı koparacak demektir.

Bu sene, bilindiği gibi, yalnız bizim memleketinde değil, bütün dünyada kış şiddetli oldu. Soğuk olmanın yerlere kar düştü. Bu yazın, kuru lâkardı, lâfîze telâkî etmeyiz. Hakikaten, ilim böyle söylüyor.

Ben, size, şimdiden haber veriyorum: 1956 yılından itibaren, iki iki kışa gayet iyi hazırlanmış olarak karşılaz. Sonra, karışmam. Allah hepimizi beraber o günlere yetiştirince: «Ben, vaktiyle söylemiştim» derim...

R. SABİT

Sandalcılar

Ağır işçi sayılıp sayılmıyacakları hususunda tereddüde düşüldü

Sandalcılar Belediye İktisat Müdürlüğüne müracaat ederek günde 750 gram emek verilmesi icap eden «ağır işçiler» i gösteren takimatnâme «motor ve yelkenli müteharrik b'fomum deniz vesaitinde çalışanlar» in «ağır işçi» addolunmaları yazılı bulunduğunu beyanla kendilerine de 750 gram emek verilmesi rica etmişlerdir.

Belediye İktisat Müdürlüğü; bu mevzuada yalnız hamalların işle meşgul olduğu cevabı müracaatçı muntaka iktisat müdürlüğüne havale etmiştir.

Yapılan incelemede Halîç gibi bazı yerlerdeki sandalcıların yelken kullanmadıkları, motorleri de olmadıkları için ağır işçi addolunup olunamıyacakları hususunda tereddüde düşülmüştür. Keyfiyet telkik olunmaktadır.

BURHAN CEVAT

fesatını kaçırmak istemiyordu:
— Siz cidden takdir ediyorum, Leylâ Hanım... çok az genç kız gösterilebilir ki, sizin kadar kitabı sevsin... hayranlığımı çok samimi olarak kabul etmeniz bilhassa rica ederim...
Leylâ, göğüs geçirdi:
— Fakat, amma, tahminlerinizde yanlışlıyor musunuz?... Nereden biliyorsunuz kitap sevdiğini?...
— Duyuyorum, seziyorum, görüyorum Leylâ Hanım... bugünkü genç kızlar en az meşgul eden şey kitaptır. Sizde ise, kitap bütün hayatınızı kaplıyor. Bu, büyük kıymet değil midir?...
— Lüzumundan fazla istifade ediyorsunuz, Süavi Bey...
— Estâfirullah, rica ederim. Ben, bir hakikati ifade etmek kaygısındayım...
— Bilmem, bana biraz mübalâğa ediyorsunuz gibi geliyor...
— Aslı...
Leylâ, Süaviyi dinletken, bir taraftan da Nevini hatırlıyordu. Muhakkak ki, genç adam, şimdî Nevinin zi-yaretinden geliyordu. Genç kadının bu kadar asiri cesaretiyle, nefretle karışıyor, o kadim, gözünden düşüyor, düşüyor, aşuylıyor, cükurlara, uçurumlara yuvarlanıyordu.
Plaja sapan yolun ağzına gelmiş, irdi. Leylâ, birden durdu, Süaviye

HARP VAZİYETİ

Uzakşarkta Japonların yeni hedefleri ve Cava müdafaası

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

Uzak Şarkta:
Cenubi Pasifik'de Japonlar Cava adası üzerinde hava üstünlüğü kazanmaya gayret ediyorlar. Bu üstünlüğü temin ettikten sonra aşağı yukarı deniz yolları kesilmiş olan adaya asker çıkarmayı göze alacaklardır. Japonlar adada 450 kadar müttelik tayyaresi bulundurmaya ve 6 gün içinde bunun 177 tanesini tahrip ve imha ettiklerini bildiriyorlar. Bu iddia doğru ise, Japonlar bu işi yarı derece de başarılmış demektir. Fakat bu arada deniz üstünlüğü kazanmalarına da lüzum vardır. Bundan sonra adadaki Holanda ve müttelik kuvvetlerinin mukavemetini göze alarak ve kayıplara aldırış etmıyerek karaya asker çıkartabilirler.

Aşağı Birmanya'da ilerleyen Japon kıtaları İngilizlerin Sitang Irmağı boyundaki müdafa mevzilerini 50 kilometre genişliğinde yarmışlar ve Rangon şehrine doğru ilerlemişlerdir. Japonları Birmanya'da durdurmak için ellerinde yeter kuvvet olmayan İngiliz-

lerin Rangonu bir Tobruk veya bir Maltayı müdafa etmelerinde sevkulceyi bir fayda olmasa gerektir. Kuvvetlendiriciye kadar eldeki birlikleri topla tutarak oyalama müdafaalarile vakit kazanmak ve Çinlilerin yukarı Birmanya'dan doğru taarruza geçmelerini beklemek bizzade daha doğrudur. Görünüşe göre Japonların yeni hedefi, orta Birmanya'da Mandalay'dır; ve Japonları bir müdafa cephesi kurarak durdurabilecek olan kuvvetler de şimdiki halde Çang-Kay-Şek'in yardım için gönderdiği tecrübeli Çin kıtalarıdır. Çin kuvvetleri cennu da doğru taarruza geçerse, Japonlar yanlarını temin etmeden Hindistan hududuna doğru serbestçe ilerleyemezler.

General Mac Arthur Filipinlerde taarruza geçmiş ve Japonları kilometrelerce geri atmıştır; Amerikalı komandanın bu takdirde değer mukavemeti, Holandalıların da Cava adasını müdafa etmek azmini kuvvetlendirmektedir.

Şehir tiyatrosu bu yıl geç mi tatil olunacak?

Şehir tiyatrosunun bu yıl nisan şahta tatili faaliyeti etmiyerek haziran ayına kadar temsilleri ne devam etmesi istenilmiştir. Keyfiyet telkik olunmaktadır.

Meclis Reisinin ziyaretleri

İzmir 27 (Telefonla)— Şehrimizde bulunmakta olan Büyükşehir Meclisi Reisi Abdülhalik Renda vilayeti, belediye, partiyi ve komutanlığı ziyaret etmiş ve müteakiben Kültürparka giderek kısa bir gezinti yapmıştır.

Bir yaşında bir çocuk kaynar su ile haslanarak öldü!

Karaburun kazasının Yenice, pınar köyü halkından Meliç karısı Sebiye; çamaşır yıkamak üzere ocağı koyduğu büyük bir kazanı ateşin üstünde bırakarak komşuya gitmiştir. Bu sırada o yun oynamakta olan bir yaşındaki çocuğu Fak kazana kazanın içine düşmüş ve kaynar su ile haslanarak biraz sonra ölmüştür.

Kura üzümlü ihracatı

Ticaret Vekâleti İsviçreye serbest dövle kura üzümlü ihracatına müsaade etmiştir. Bu müsaade neticesi olarak Ege üzümlü piyasası canlanmıştır. Fiaclar müsaait surette inkişaf etmektedir.

Elektriksiz evlerde oturanlara Ayda 4 litre petrol verilecek

Ankara'dan bildirildiğine göre belediye hududu «gündelik elektriksiz evlerde oturanlara her ay dört litre petrol verilmesi için hazırlıklar hâmal olmaktadır.

dinerek elini uzatı:
— Siz ötele değil mi, efendim?...
— Hayır... hayır... söyle yürüyüşe çıkmıştım...
Durdu, sonra ilâve etti:
— Bir mahzur yoksa, Şişkinbalıkla, la kadar sizinle beraber yürümek benim için büyük zevk olacaktı...
Leylâ, elini, Süavinin avucundan çekti:
— Hayır... dedi, fakat, rahatsız ol, manzî istemem...
Acele ilâve etti:
— Müsaade ederseniz, ben gideyim...
Süavi, genç kıza hürmetle selâmladı:
— Rica ederim, Leylâ Hanım... hay hay efendim... güle güle efendim...
Leylâ yürüyüp gitti. Süavi, köşekte bekledikten bir paket sigara aldı. Tekrar asfaltta çıktı. Genç kızın arkasından uzun uzun baktı.
Evel, onun yeşil gözleri içinde seyretilmiş masum güzellik, hayalinde, uzak ufuklarda görülen mor ve vahşi ağaçlar gibi zammetle canlanıyordu.
İk defa, Nevinin iri siyah gözlerini unutmuştu. Ağır ağır plaja doğru yürüdü. Gazinosu girdi. Kimseler yoktu. Konardaki masalar iskemleler kalmış, karşı köşede birbiri üstüne (Devamı Var)

Tohumluk Tevziatı

İhtiyacı olanlar mahalle mümessillerinden veya köy ihtiyar heyetlerinden kâğıt alacaklar!

Tohumluk isteyenlere ne suretle tevziat yapılacağı Ziraat Vekâletince vilâyetlere tebliğ olunmuştur.

Buna göre tohumluğa ihtiyacı olanlar mahalle mümessillerine veya köy ihtiyar heyetlerine müracaat ederek talep ve borç listelerine isimlerini ve ihtiyacın miktarını yazacaklardır. Bu listeler alâkadar makamlara gönderilecektir.

Spor ve gençlik bayramı şenlikleri hazırlığı

19 Mayıs spor ve gençlik bayramı şenlikleri hakkında şimdiden mekteplerde hazırlıklar başlanmıştır. Maarif Vekâletinden tebliğ olunmuştur.

KÜÇÜK HABERLER

MAARİF, UNIVERSİTE:

★ Mâil inhidam olduğu için tahliyesi kararlaştırılan Veznedarlı Zeynep Hanım konagi boşaltmıştır. Buradaki Edebiyat Fakültesi Pazar, tesli sahından itibaren Dolmabahçe İslam ve Heykel Sergisinde tedrisata başlayacaktır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Feynir tüccarları fiatire zam istemilerine de Fiaat Mürakabe Komisyonu dünkü toplantısında bu talebi reddetmiştir.
★ Dün bir Reşadiye altını otuz dört liradan muamele görülmüştür. Yıl, mi dört ayar külçe altına bir gram ise dört yüz seksen kurustur.
★ İngiliz dominyonlarından ay bağında şehrimize iki yüz bin kilo Maden ihlali gelecektir.
★ Cibali açıklarında demirli bulunan: Sadıkzadeler ait Suat vapurunun bağ anbarından yangın çıkmışsa da söndürülmüştür. Ateşin: Ahmet ve Reşat jeminde iki amelelinin yaptığı kaynaktan ileri geldiği anlaşılmıştır.

Edebî Roman: 12 KOVUK PALASIN ESRARI

Yazan: Osman Cemal KAYGILI

— Estâfirullah!
— Estâfirullah! mestafurullah! yok, mal meydana işte, bukseniz su halime, su kılığında kayıfetime, su yattığım, kalktığım yer... Çok kıskı ben bu rada bir mezar kapkırı sanıyor, korladan yanına bile sokulamiyor...
Eğer merhum ve mağfur pirimiz, üstümüzde gerekç Diyojen cenapları sağ olsa idi de gelip beni burada görsydi yüzüme tükürerek:
— Ülan derdi, zıptı herif. böyle şeyler eski zamanlarda olurdu. hiç bu zamanda, hiç yiminel asarda diyojenli, ge kalkışlar mı? Ben bu köyün hayatını, bundan binlerce yıl önce Yunanistan'da yaşadım amma o zaman dünyamız en büyük, en namli, güçlü insan, lami en büyük, en namli filozof hatip ve şairleri olan Sokratları, Platonları, Aristoteli, Aristofanları, Penidaları, Diomostenleri bayretlerde bırakmış, bazar bu hayatım içinde onlara kıssa kıssa birçok da ibret dersleri verdim, bilmedikleri hayat telâfisi öğrettim, Makedonlar sarhoş ve kör Filippi Cihangiroğlu kosoca İskenderi bile hem ayağınan getirdim, hem de ona o sefil ve serseri hayatına imrendirdim. Halbuki şunun şurasında sen ki kim tanır, kim anar, kim ziyaretime gelir, kim yüzüne bakar ve senin gibi bir yiminelci asır serserisine kim metelik verir?

Aynı magraba ile okkalı bir arzazot daha yuvarıyarak:
Yiminelci asırda ne diyojenlik para eder, ne Ezopuk, ne Nasreddin Ho, calık, ne Seyh Sadıkkı, ne Larontenlik, ne Behlil Danahik, ne Kavuklu Hamdık Yiminelci asırda para eden şey, yalnız tüküldür, tüküldür Tükli olalı, liyor musun, tamandır keyfin! O zaman çekildi da, kurdu da, ayıyı da, arslanı da, kapları da, filli ce karışın da austa durdurursun! Bütün yillarda önce şair Dertli İbrahim:
«Dedim tüküye pes kara bahandı»
Diye tevakkül dememisi Bu zaman, da tükli isen işin ayna, değışen kumda da oynar!
Ber şimdî şunun şurasında Diyojen rolünü oynamaya çıkmış enayinin bir rihim igel Vaktile, İstanbulun, Be-yoğlunun, Boğaziçinin, Adaların en cıvılcısı, en şatafatlı yerlerinde fink atıp gezirken ne Diyojenlik, ne kel, bulık alıkına gelirdi. Neyzen Tevfiği ne vakit şurada, burada köpekmiş bir halde görsen tüklerim dken diken olur, ondan fena halde nefret eder, fersah fersah kaçmak isterdim. Tevvelik dememişler, büyük lokma ye de büyük söyleme diye... işte nihayet Tevfiğin keşliğine onunkinden

DIS Politika

Ruzvelt'in "Ocak-başı,, konuşması

Yazan: A. Şükrü ESMER

Cumhurreisi Ruzveltin çetin politika meselelerini vatandaşlarına anlatması için kendine mahsus yola vardır. Geçen sene Amerikanın harp karışındaki durumunu, o zamandanberi meşhur olan bir hortum hikâyesile anlatmıştı. Komşunun evinde yagın çıktığı zaman, yapacak ilk iş, su hortumunu kendisine vermekti, demişti. Bu hortumun kıymeti su veya budur, hortum eskiyecektir. Bunları düşünmek kimsenin aklından geçmez. İşte Ruzvelt, bu basit hikâye ile girift bir politika meselesini Amerikalılara anlatmıştı.

Evvelki gün Vaşington'da doğum günü münasebetile yaptığı bir ocakbaşı konuşması ile Amerikanın harp içindeki vazife ve rolünü aynı derecede basit bir hikâyeye de vatandaşlarına izah etmişti. Reis Ruzvelt demiştir ki:

— Amerika millî sembol olarak kartak almıştır. Harbe girmezden evvel, inifratağı devkusu olmamızı istiyorlardı. Şimdi de bazı Amerikalılar kaplumbağa olmamızı istemektedirler. Fakat biz kartak olmakta devam edeceğiz. Uzaklara uçacağız. Yükseklerle çıkacağız ve düşman nerede bulursak ona ağır darbeler indireceğiz.

Hortum hikâyesinin mânasını Amerikalılar ne kadar iyi anlamışlarsa, kartak hikâyesinin mânasını da o kadar iyi anlamışlardır. Cumhurreisi bugünkü muharebenin mahiyetini izahla sözine bağladı. Yeni muharebe dedi, eski muharebeye benzemiyor. Bu muharebenin yalnız silâhları başka türlü olmakla kalmıyor, tabiiyesi de başka türldür. Bu başkalağı doğuran en mühim âmil coğrafya vaziyetidir. Yeryüzünün her tarafı harp sahası olduğu gibi denizler de harp sahasıdır. Amerikan harp tabiiyesi, karalarda ve denizlerde üstünlük temin etmektedir. Bu üstünlüğü temin edinceye kadar nerede yetişirsek, düşmana vuracağız. Düşmanın tabiiyesi, dört müttelik devlet arasındaki muvasalayı kesmektir. Bizi birbirimizden ayırarak, mağlûp edebildikleri ümit ediyorlar. Bu sebeptir ki Çin ve Rusya ile olan muvasalalarımızın kesilmesi lazımdır. Bunun için de her şeyden evvel dört deniz yolunun açık kalması lazımdır. Ruzvelt'e göre bu dört yol, simal ve cenubi Atlantik yolları, cenubi Pasifik yolu ve nihayet Hindistan denizi yoludur. Efer Pasifik ve Hindistan yolları kesilir de düşman Avustralya, Çine, Rusya ve Yakın ve Orta Sarka yardım gönderilmesine mâni olursa, bu memleketler düşebilir. Avustralya düşerse, sıra Amerika kıtasına gelecektir. Şu halde Amerika denizyaşırı memleketlere asker yollarken, kendi topraklarını tecavüzden korumaktadır.

Bîbâhare Cumhurreisi, Filipin adalarındaki muharebenin tabiiyesini anlatarak buradaki harekâtın gelişmesinden memnun olduğunu bildirmiştir.

Bundan sonra Ruzvelt vatandaşlarını çalışmaya davet etmiş ve mihver kuvvetlerinin şimdiki teşebbüsleri üzerinde bulunduğumakla beraber, bu teşebbüsün uzak olmanın bir istikbalde mütefekkillerin ellerine geçeceğini, son zaferi bunların kazanacağını ve sulhu da bunların yapacağını söyleyerek sözlerine nihayet vermiştir.

Ruzveltin sözlerinde olduğu kadar sesinde de harbi sonuna kadar götürmek azmi seziliyordu. Vatandaşlarına anlatmak istediği en mühim nokta şu idi: Bu harp, yalnız Avrupa ve Asya milletlerinin hüriyetleri uğrunda yapılmayıp, aynı zamanda Amerikanın kendi varlığı için girilmiş bir mücadeledir ve Ruzveltin sözleriyle beraber, bir Japon denizaltısının da Kaliforniya sahillerinden meşhur Santa Barbarayı bombardıman etmesi harp ateşinin ilk defa olarak Amerika topraklarına gittiğime, Reislin sözle anlatmaya çalıştığı bu hakikati filiyat ile belirtmiş oldu.

İngilizlere parmak ısırtan Japon casusu

YOKOHAMA

No. 116

Türkçeye çeviren: İSKENDER F. SERTELLİ

Hissodan ayrıldığım zaman büyük ümitler içerisinde idim

Üstadım ve şefim Mister Hissoda ya-
vası yavaş arlatıyor:

— Senin bu muvaffakiyetin bana
istikbal hakkında çok mühim şeyler
vadediyor. Şimdi, Japonya'nın «İstih-
barat» sahnesinde da diğer devletler-
den üstün bir teşkilata ve fedakâr ele-
manlara malik olduğuna bir daha inan-
dım. Eğer yarın Amerika ile harbe tu-
tugacak olursak, eminim ki, onlar
mağlûp mevkinde kalacak ve öyle bir
savuşta biz mutlaka galip olacağız.

Hissoda bana büyük ümitler verdi.
Diyelim ki, ben «Mayı Kartona
Dosyası» habisesinden çok daha mühim
ve tehlikeli işlere atılmışıya sevk ve
teşvik eden onun bu sözleridir.

Hissodan ayrıldığım zaman, güven-
tidede, onun bir kaç gün evvel bana söy-
lediği şu sözleri nâla hatırlıyorum:

«Bir insan, kendi memleketi na-
mına casusluk yapar ve muvaffak
olursa, bence hareketten önce o in-
sânın heykeli dikilmeli. Zira,
bilmek lâzımdır ki, böyle bir ka-
hraman: Bir Kralın tacını, bir İm-
paratorun tahtını sessizce devire-
bilir.»

...

«Yokohama»nın hatıraları burada
bitiyor.

Onun hatıralarını yazan muhammir, bu
hâdiseden bir kaç yıl sonra, Tokyoya
gittiği bir gün caddelerden birinde bü-
yük bir kalabalık gördü. Yanı başın-
da özensiz uzun saçlı bir Çinliye sor-
du:

— Üzektan bir cenazenin getirildi,
gini görüyorum. Kim öldü acaba?

Uzun saçlı, ihtiyar Çinli hazin bir
tebessümle bu yabancıya cevap verdi:

— Yokohama öldü.

— Ne diyorsun? Şu meşhur casus
Yokohama, öyle mi?

Çinlinin yanında duran bir kaç ja-
pon genç, kışkırtarak bu ya-
bancıya baktılar:

— O, memleketimizin en büyük
kahramanlarından biri idi. Dokuz ke-
re hayatını tehlikeye koyarak, yurdu-
na sayısız yararlıklar gösterdi. Onun
yaptığı hizmetlerin neticesini ancak
gelecek nesiller idrak edecektir.

Muharirir cenaze alayına karşı ve
bıdlerce Japon gençlerin omuzlarında
giden (Yokohama)nın gerçekten bü-
yük bir kahraman olduğuna inandı.

...

(Yokohama) yı vatan uğrunda can-
larını veren kahramanlar nezarâtına
götürüyorlardı.

Tabutun arkasında gözleri ıslanmış,
seyrekle sakallı bir ihtiyar vardı. Her-
kes ona:

— Esanız sağ olsun... Fakat, kızınız
ölmüdü, O, bundan sonra yaşayacak.

Diyor ve kendisini terellî ediyordu.

Şehir civarında etrafı duvarla ör-
tülmiş küçük bir mezarlıkta duran bu
cenaze alayının önünde dokuz gençin
omuzlarında götürülen büyük bir ta-
blo vardı. Tablounun etrafındaki çerçe-
ve eliyah tüllele örtülmüştü.

Bir yabancı, yerlilerden birine sor-
du:

— Bu tabloyu neden dokuz kişi gö-
türüyor.

— Çünkü (Yokohama) dokuz kere
öldü, tekrar dirildi.

Sonra acı bir tebessümle ilâve etti:

— Yurdumun selâmeti için hayatını
dokuz kere tehlikeye attı. İmpa-
ratorun emriyle bu tabloyu dokuz (1)
fedakâr genç taşıyor.

(Yokohama) ölürken:

«— Ben, fazla alayısıyım. Beni
heykelimi dikmek isteyenlere de-
rim ki: Siz de benim gibi feragatle çı-
lıyorsunuz. Müsbet işlerden daha canlı
heykel olmaz. Taştan yapılmış bir ci-
sim, hiçbir şey ifade etmez. Halbuki
vatan için yapılmış büyük ve faydalı
işler, milletimizi yasadıkça, her ferdin
hatırasında ve hafızasında yaşayabi-
lir.»

Demiş. (Yokohama)'nın şefi olan
Tokyo emniyet müdürü, onun mezarı
başında bu sözleri tekrarlardı. Mezar-
lıkta derin fakat çok mânalı bir ses-
sizlik hüküm oldu. Yokohama gerçek-
ten her zâirın kalbinde yaşayan bir
gahsiyetti. Onun yaptığı işler saymak-
la bitmeyecek kadar çoktu. Böyle bir
kadını yetiştiren bir millet şüphe yok
ki, istikbalinden ve yaptığı işlerden
emin ve müsterih olarak yaşayabilirdi.
(Yokohama)'nın ölümü, yurdunu se-
ven her Japon kadının kalbinde ebedi
ve unutulmaz bir sevgi ve âlâka uyandır-
dı.

Mezarlıktan dönerken herkesin ağ-
zında, (Yokohama)'nın yaptığı hizmet-
ler ve fedakârlık menkıbeleri dolay-
ıyordu.

Tokyonun geniş caddelerine büyük
levhalar asılmışlardı. Bu levhalarda Ja-
ponca şu kelimeler yazılıydı:

«Yokohama ölmüdü. O, Japon mil-
letin kalbinde yaşıyor ve yaşayacak-
tır.»

— SON —

(1) Moğollarda (9) rakamı pek mu-
kaddesdir. Kubilây Han devrinde Çin-
de bir çok evler dokuz odalıydı. En
hayırlı saydıkları işlerine saat dokuz-
da ve bilhassa ayın dokuzuncu günü
başlardı. Dokuz rakamının kudsî-
yetine inanan âdeti Moğollardan
Japonya'ya da intikal etmiştir. Hâlâ
Çinde ve Japonya'nın Çine yakın şehir-
leri ve köylerinde bu rakamın kudsîyetine
inanarak çoktur.

I. F. S.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Kabîli tedvîl ve parçalarının aksa-
mı münferidesini teşkil eden master-
ları vaziyetlerini muayene ve tesvi-
yelerinin teminine matûl usul ve ter-
tibatı hakukundaki ihtira için İktisat
Vekâletinden istihsal edilmiş olan 16
Şubat 1938 tarih ve 2543 No. lu ihtira
beratının ihtiva ettiği hak bu kerre
başkasına devir veyahut icadı Türki-
yede mevkiî fille koymak için salâhi-
yet duhi verilebileceği teklif edilmekte
olmakla bu hususa fa'la maldemat e-
dimmek isteyenlerin Galatada, Aslan
Han 5 inci kat 1 — 4 numaralara mü-
racaat eylemeleri ilân olunur.

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA
ve Bütün Ağrıları Derhal Keser.
Sihhiye Venâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Baş- kanlığından:

Okulumuz talebesi ihtiyacı olan 5723 Lira 60 Kurus tahmin bedellî 349 çift
İskarpın, Gülmüşsuyu Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesinde toplanacak o-
lan komisyonumuzda 2/3/942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de ih-
alesi yapılmak üzere kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. İlk teminat
429.27 Liradır.

İsteklilerin şartnameyi görmek ve ilk teminatı yatırmak üzere eksiltmeden
bir gün evveline kadar Beşiktaş Yıldızda bulunan Okulumuza gelmeleri ve ek-
siltme günü de Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesinde bulunmaları lazımdır.

2490 sayılı kanunla şartnamede yazılı ahkâm ve belgeleri ihtiva edecek o-
lan teklif mektuplarının eksiltmeden 1 saat evveline kadar makbuz mukabi-
linde Komisyon Başkanlığına verilmiş bulunması şarttır. Postada vaki olacak
gecikmeler kabul edilmez. (2212)

27 Şubat 1942

- 18.00 Program, ve Memleket Saat A-
yarı.
- 18.03 Müzik: Fasil Heyeti.
- 18.45 Ziraat Takvimi.
- 18.55 Müzik Çigan Havaları (Pl).
- 19.10 Müzik: Genç Bestekârlarımız—
Sabahaddin Kalender, Kendi
Besteleri.
- 19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans
Haberleri.
- 19.45 Müzik: Klasik Türk Müziği
Programı, Şef: Mes'ud Cemil.
- 20.15 Radyo Gazetesi.
- 20.45 Müzik: Karışık Şarkı ve Türki-
er.
- 21.00 Konuşma (İktisat Saati).
- 21.15 Temsil.
- 22.00 Müzik: Radyo Salon Orkestrası,
(Violonist Necip Aşkın), Sop-
rano Bedriye Tüzün'ün İsticra-
kiyle.
- 22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans
Haberleri ve Borsalar.
- 22.45/22.50 Yarınki Program, ve Ka-
panış.

Fatih Sulh İkinci Hukuk Hâ-
kimliğinden: 1940/185
Tebliğ edilecek kınse: Abdül-
kadir: Ereğli mahallesini Kireçha-
ne sokak (13) sayılı evde sabık
İstanbul belediyesi tahsildarlar-
ından.

1937 yılı mayıs ayından sonra faz-
la me'vuzumuz olan ezgayır tev-
kifat (otuz bir) lira (döksen üç)
kuruşun faiz, avukatlık ücreti
ve masarifi muhakeme ile bir-
likte tahsil hakkında belediye-
nin aleyhinize açtığı alacak da-
vasının ilânı yapılan gıyap ka-
rarına rağmen bulunmadığınız
(10 haziran 1940) tarihli icra ki-
lıman muhakeme neticesinde:
Temyizi kabil olmak üzere meb-
lağı müddeabihin (yüzde beş)
faiz ve (yüzde on) nisbetinde üç-
ret vekaletle birlikte tahsiline
karar verildiğinden tebliğ ma-
kamına kaim olmak üzere on beş
gün müddetle ilân olunur. (551)

Sahip ve Bagmuhariri Etem İzzet
Benice — Neşriyat Direktörü
Cevdet KARABOLİN
— SON TELGRAF MATBAASI

Tarihî Tefrika: 33

Ehlisalibe Karşı Kılıç Arslan

Yazan: M. Sami Karayel

Arslan bu sözleri mülâyemetle ve
sükûnetle söylüyor sanki hiç bir
şey yapmamış gibi görünüyor

— Ne m olur? Böyle bir asker
daima cenge denisile gümâyeye alış-
madığı içti bozulmuş mahkûm-
dur. Biz Türkler derimiz ve kalbi-
miz açık olarak hiçbir örtüye ha-
cet görmeden meydana çıkarız. Bu
işlerde sâdâkı kâm iyi idare eder
ve kim daha cesur dövüşürse ka-
zanç hiç şüphesiz o tarafındır. Ba-
kınız, kocamız elli bin kişilik faik
ordusuna güvenerek ve öste de
zirh ve keşli askerlerine da-
yanarak hiçbir askerlik şeraitine
istinat etmeden ellerini, kollarını
salıyarak geldi. Lâkin, biz on beş
bin kişilik zirhsız ve kangsız as-
kerlerimize onu perişan ettik.

— Tali

— Tali değil, tedbirsizlik. Bir
asker, bir kumandan her ihtimali
düşünmeli. Siz zirhlarınızla gü-
vendiniz, çokluğunuzla baktınız,
hiçbir tedbir yapmadınız. Netice
aklı oldu.

Arslan bu sözleri mülâyimetle
ve sükûnetle söylüyordu. Sanki,
hiç büyük bir şey yapmamış bir
adam gibi.

Kadın, daha hâlâ gözlerine ina-
namıyor, kaşısında bulunan ada-
mın Türk Hâkâmı olduğuna hük-
medemiyordu.

Mina bir parça durduktan son-
ra şüphesini gidermek için şu söz-
leri söyledi:

— Çok rica ederim, söyledikle-
rinizi doğrulukla kabul ederim,
lâkin sizin İmparatorunuz nerede
acaba?

Arslan, kadının tereddüdüne
hak veriyordu. Hiç kuzmadı. Çün-
kü, Bizans İmparatorlarının deb-
debe ve saltanatını yakından bil-
diği için bu kadının kendi haline
inanamayacağını hoş görüyordu.
Yumusak bir cevap verdi:

— Türkler yalan söylemez. İşte
karşınızda oturan ben Selçuk Hâ-
kânıyım, diyerek bir parça da
kaşlarını çatı.

Mina artık kaşısındaki adamın
Hâkân olduğuna iman etmişti.
Kendini bir parça toparlamaya
savaştı.

Arslan, kadının bu toplanışının
farkına vararak şunları söyledi:

— Niçin perbestinizi bozuyorsu-
nuz? Vaziyetinizi hiç bozmayınız.
Bizim saraylarımızda böyle âdet-
ler yoktur. İstirahatinizi temin
için şimdi sizi bir çadıra göndere-
ceğim. En sedik bendegâmmından
olan kadınlardan bir ikisini de
hizmetinize vereceğim. Ne arzu-
nuz olursu? hiç düşünmeden, ev-
lâzımda imiş gibi emrediniz. Bakna-
yınız ki, dağdayız, ve hiçbir şey
bulunmaz, siz emrediniz, bizim
bir elimiz gun doğumunda, bir eli-
miz Marmara ve Akdeniz suların-
dadır. Buyurun istirahat ediniz.
Tercüman, Mina'yı Arslanın ku-

zurundan çıkarmış, hazırlanan ça-
dıra götürmüştü. Çadırda işlemeli
mifli elbiselerle çalışan ve buyur
eden iki güzel Türkmen kız var-
dı. Mina çadıra şöyle bir göz attı.
Gözlerine inememiyordu. Çadır
ağır Hint kumşarlarından astarlı
ve işlemeli idi. Yerde en na-
dide Afgan ve Türkistan halıları
serilmiş idi. Minder ve sedirler na-
ağır Şam, Bağdat kumşarları ile
kaplanmış, altın ve inci pullarla
nakışlı bulunuyordu. Fevkalâde
ve yorganlar örtülmüş inci ile işlen-
miş bir yatak da vardı. Leğen ve
ibrik takımları yakut işlemeli
idi. Türkmen kızları salvarlı ve
tertemiz giyinmiş bulunuyorlar-
dı. Gözlerinin içi gülen bu Türk-
men kızları ne de cana yakın şey-
lerdi!

Mina hayretten hayrete düş-
müştü. Hâkânın oturduğu çadır
ne kadar sade ve alelade idi! Pe-
kâlâ, bu ihtşâm orada yoktu? Mi-
safir olduğu çadır o kadar muhte-
şem ki, âdetsi bir hazine idi. Sade-
lik içine gömülmüş bu ihtşâmı
ve güzelliği Bizans saraylarında
bile görememişti.

Derin bir düşünce içinde bulu-
nuyordu. Türkmen kızları hemen
altın taslarla nar şurubunu ge-
tirmişlerdi. Biraz sonra Mina'ya
leğen ve ibrik takdim ederek so-
yunup yıkanmasını ve çamaşır
değiştirmesini söylemişlerdi. Mi-
na esasen harp ve yol yorgunluğu
dolayısıyla perişan ve kirlî idi. Kız-
ların bu teklifini kabul etti.

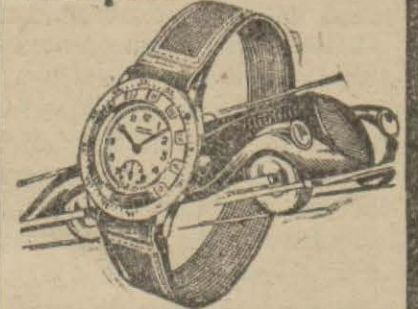
Mina elbiselerini sırtından at-
mış, yalnız ince Venedik ipliğün-
den yapılmış tül bir gömlek ile
kalmıştı. Türkmen kızları bile,
bu kadının tüller içinde yumulan
(Devamı Var)

Zührevîye ve Cildiye Mühassası

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağa Ca-
mil karşısı Hasan Apart. No. 133.
Tel: 43586

MOVADO
cronoplan

Güzel ve zarif olmakla bera-
ber dakika şaşmaz saatir.
Her yerde arayınız.

Cumhuriyet Merkez Bankası

21 Şubat 1942 Vaziyeti

AKTİF	LİRA	LİRA	PASİF	LİRA	LİRA
Kasa:			Sermaye: ...	15.000.000.—	
Altın: Safi Kilogram	72.605.866	102.125.959.59	İhtiyat Akçesi:		
Banknot ...	6.110.668.—		Adi ve fevkalâde ...	7.822.019.15	
Ufaklık ...	871.436.82	109.108.064.41	Husul ...	6.000.000.—	13.822.019.15
Dahildeki Muhabirler:			Tedavîdeki Banknotlar:		
Türk Lirası ...	51.574.96	51.574.96	Deruhte edilen evrakı nakdiye ...	158.748.563.—	
Hariçteki Muhabirler:			Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan ha- zine tarafından vaki tediyat ...	22.227.905.—	
Altın: Safi Kilogram	15.788.078	22.207.195.10	Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi ...	136.520.658.—	
Altına tahvil kabil serbest dövizler ...	—	—	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedav- vüle vaziedilen ...	17.000.000.—	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri ...	63.662.323.63	85.869.518.73	Reeskont mukabil ilâveten tedavvüle vaze- dilen ...	263.500.000.—	
Hazine Tahvilleri:			Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mu- kabili 3902 No. lu kanun mucibince ilâveten tedavvüle vaziedilen ...	115.000.000.—	532.020.658.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı ...	158.748.563.—		Mevduat:		
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vaki tediyat ...	22.227.905.—	136.520.658.—	Türk Lirası ...	95.334.392.06	
Senedat Cüzdanı:			Altın: Safi kilogram	877.190	96.568.174.09
Ticari Senetler ...	324.765.860.39	324.765.860.39	3860 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:		
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			Safi kilogram	85.541.930	78.124.167.90
(Deruhte edilen evrakı nakdiyenin A — (karşılığı esham ve tahvilât (ticari) kıymetle) ...	45.501.881.93		Döviz Taahhüdâtı:		
B — Serbest esham ve tahvilât ...	8.996.454.71	54.498.336.64	Altına tahvil kabil dövizler ...	—	24.026.642.74
Avanslar:			Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	24.026.642.74	24.026.642.74
Altın ve döviz üzerine avans ...	4.906.19		Muhtelif: ...	139.178.508.56	
Tahvilât üzerine avans ...	7.806.690.—				
Hazineye kısa vadeli avans ...	—				
Hazineye 3850 No. lu Kanuna göre açılan altın karşılıklı avans ...	167.500.000.—	175.313.596.19			
Hissedarlar: ...					
Muhtelif: ...		4.500.000.— 8.112.581.12			
Yekûn		898.740.170.44	Yekûn		898.740.170.44

İhtisat Vekâletinden İhtisat İskonto haddi % 4 Altın üzerine Avans % 3

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Nev'i	Muhammen Bedel	Teminat
51196/26	Karadeniz Boğazında Büyük Liman önünde batık bulunan Neşehir gambotunun enkazı.	1500	300
51196/25	Fındıklı önünde batık bulunan Kus Romortko- rünün enkazı.	400	80
51196/5	Tophanede Salı Pazarı önünde batık bulunan Varangel yatı enkazı.	2500	500
51196/24	Anadolukâvağı Büyük Liman önünde batık bu- lunan Yaman vapuru enkazı.	800	160

Yukarıda yazılı batık vapurların enkazı 16/3/942 Pazartesi saat 15 de Def-
terdarlık MİLLÎ Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonunda ayrı ayrı ve
açık artırma ile satılacaktır. Umumi ve hususî şartnameleri MİLLÎ Emlâk 4 cilt
kaleminde görülebilir.

İsteklilerin aynı gün ve aynı saatte teminat makbuzlarıyla Komisyona mü-
racaatları. (2839)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Beylərbeyi tahsil şubesinde yapılacak tādilat açık eksiltmeye konulmuş-
tur. Kesif bedeli 1516 Lira 24 kurus ve ilk teminatı 113 Lira 71 kurusdur. Kesif
ve şartname Zabıt ve Muamelel Müdürliğinde görülebilir. İhale 2/3/
942 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. Talebin
teminat makbuz veya mektupları; ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye Fev-
kâli Müdürliğüne müracaatla alacakları ferz ehliyet ve 941 yıla ait Ticaret
Odası vesikalarıyla ihale günü muayyen saatte Daimî Encümeninde bulunma-
ları. «2294»

İstanbul Umum Bahçevan, Sebzeçi ve Manav Esnafı Cemiyeti Umumi Kâ- tipliğinden:

19/2/942 tarihinde toplanan Umumi Hey'etinde yeniden imtihalet icrasını
karar verilmiş ve seçim neticesi Mintaka Ticaret Müdürlüğüne arz edilmiştir. Ne-
tice nizamname hükümlerine uygun görülmüş olduğundan seçimin yeniden icrası
emrolunmuştur. Cemiyete kayırlı Bahçevan sebzeçi ve manav esnafının hayyire
ve muayene cüzdanları ile birlikte 3 Mart 942 Salı günü saat 10 den 14 e ka-
dar reylerini kullanmak üzere Tübede Babâli caddesinde 10 numaralı Esnaf
Cemiyetleri Birleşik Merkezinde hazır bulunmaları rica olunur.
— RUZNAME: Altı kişiden mürekkep İdare Hey'eti âzasını seçmek